

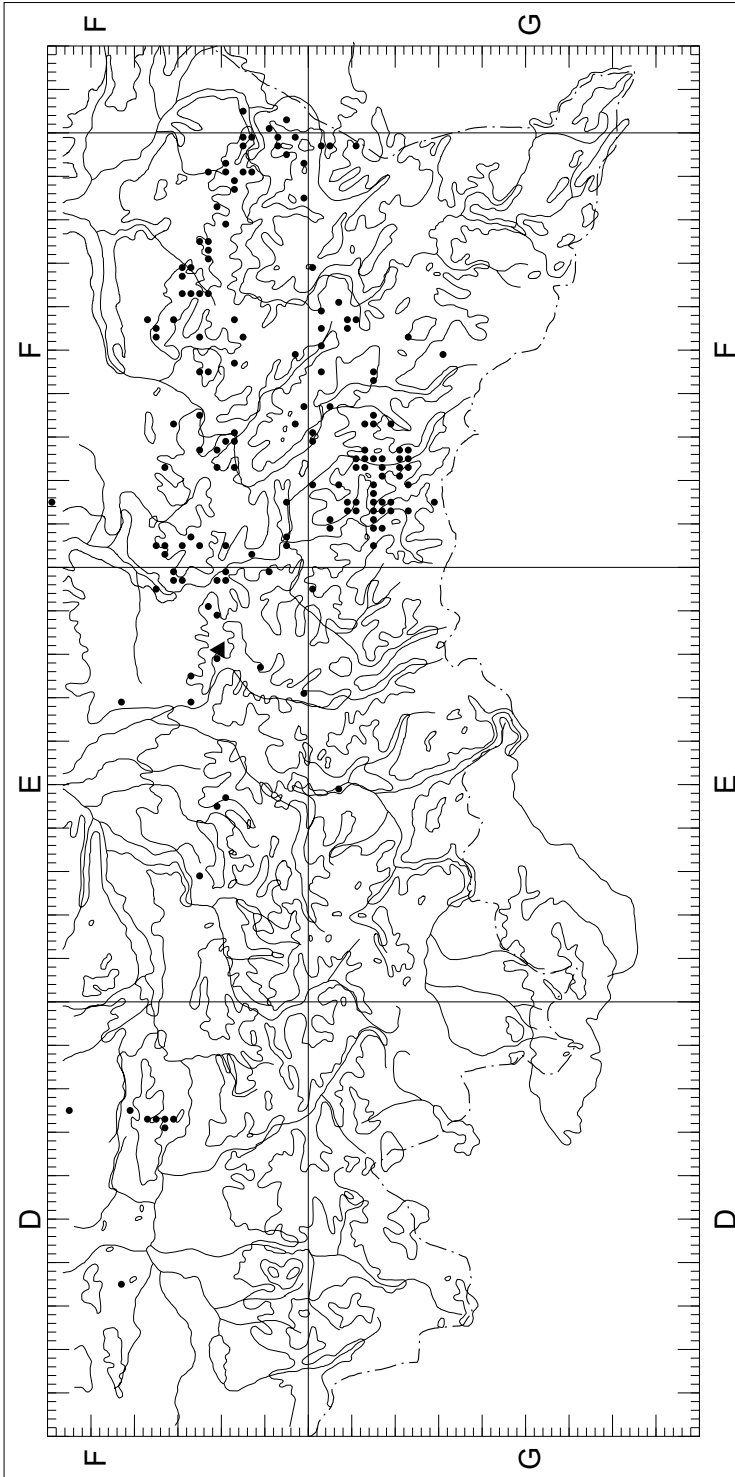
Nowe stanowisko *Staphylea pinnata* (Staphyleaceae) w okolicy Woli Lubeckiej na Pogórze Ciężkowickim (Karpaty Zachodnie)

Staphylea pinnata L. (kłokoczka południowa) reprezentuje podelement subśródziemnomorski (MEUSEL i in. 1978; ZAJĄC & ZAJĄC 1997). W Polsce osiąga północną granicę swojego ogólnego zasięgu; najliczniej rośnie w Karpatach, rzadka jest na Śląsku oraz na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (ZAJĄC & ZAJĄC 1997, 2001). Większość, ze znanych aktualnie w Karpatach Polskich 120 stanowisk tego ściśle chronionego gatunku, występuje dopiero na wschód od rzeki Wisłoki (TOWPASZ 1987; ZAJĄC & ZAJĄC 2001; OKLEJEWICZ i in. 2008). Na Pogórze Ciężkowickim rośnie rzadko. W trakcie wieloletnich badań znaleziono ją zaledwie na 12 stanowiskach (KORNAŚ i in. 1996).

Nowe stanowisko znajduje się na górze Kokocz (441 m n.p.m.) i zostało potwierdzone przez autorkę w maju 2009 r., w oparciu o informacje uzyskane od mieszkańców Woli Lubeckiej. Kłokoczka południowa rośnie tu w podszczytowej części wzgórza, w lesie grabowo-dębowym (*Tilio-Carpinetum*). Podczas inwentaryzacji w terenie stwierdzono około 120 okazów tego krzewu. Omawiane stanowisko (zlokalizowane w kwadracie EF 7840 sieci ATPOL) wypełnia lukę w występowaniu *Staphylea pinnata* na Pogórze Ciężkowickim (Ryc. 1). Najbliżej położone stanowiska, podawane w opracowaniu flory tego terenu, to: m. Łękami Dln. a Pogwizdowem (EF 7910) i Dęborzyn (EF 7943) (KORNAŚ i in. 1987).

W opisywanym lesie, oprócz kłokoczki, rośnie również kilka innych roślin ściśle chronionych. Na uwagę zasługują zwłaszcza liczne okazy kwitnącego w koronach drzew bluszczu *Hedera helix*. W runie leśnym rosną też: *Daphne mezereum* i *Epipactis helleborine*. Natomiast na śródleśnych mokradłach spotyka się *Equisetum telmateia*. Zanotowano tu także kilka roślin częściowo chronionych. Są to: *Asarum europaeum*, *Frangula alnus*, *Galium odoratum* i *Primula elatior*.

Opisany teren znajduje się w strefie Chronionego Krajobrazu Pogórze Ciężkowickiego. Jednak ze względu na obecność rzadkiej w tej części Pogórze kłokoczki południowej i innych gatunków ściśle chronionych należałoby uznać go za użytek ekologiczny. Tym

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Staphylea pinnata* L. w polskich Karpatach: ● – stanowiska opublikowane, ▲ – nowe stanowisko

Fig. 1. Distribution of *Staphylea pinnata* L. in Polish Carpathians: ● – published localities, ▲ – new locality

bardziej, że stanowisko to jest zagrożone w związku z planami budowy kamieniołomu w jego bliskim sąsiedztwie.

Summary. New locality of *Staphylea pinnata* (Staphyleaceae) in Ciężkowice Foothills (Western Carpathians). *Staphylea pinnata* L. is a protected species in Poland. In Ciężkowice Foothills it is rare plant (Fig. 1). In May 2009, the new locality of this species have been found near Wola Lubecka (EF 7840 according to ATPOL square system) in the Polish Western Carpathians.

LITERATURA

- KORNAŚ J., MEDWECKA-KORNAŚ A. & TOWPASZ K. 1996. Rośliny naczyniowe Pogórza Ciężkowickiego (Karpaty Zachodnie). – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **28**: 1–170.
- MEUSEL H., JÄGER E., RAUSCHERT S., WEINERT E. 1978. Vergleichende Chorologie der Zentraleuropäischen Flora, **2**. G. Fischer Verlag, Jena.
- OKLEJEWICZ K., NIEDZWIECKA J. & STADNICKA A. 2008. Rozmieszczenie kłokoczki południowej (*Staphylea pinnata* L.) w Karpatach Polskich. – Rocznik Dendrologiczny **56**: 75–84.
- TOWPASZ K. 1987. Rośliny naczyniowe Pogórza Strzyżowskiego. – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **16**: 5–157.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 1997. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych chronionych w Polsce. s. 100. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

KRYSZYNA TOWPASZ, *Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Kopernika 27, PL-31-501 Kraków, Polska; e-mail: towpasz@ib.uj.edu.pl*

Przyjęto do druku: 10.02.2011 r.